

UZASADNIENIE

Powód E. R. w pozwie skierowanym przeciwko Towarzystwu (...) S.A. z siedzibą w W. domagał się zasądzenia kwoty 5.819,85 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwoty 5.450,85 zł od dnia 24 kwietnia 2021 r. do dnia zapłaty. Jednocześnie powód domagał się zasądzenia od pozwanego na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas od dnia uprawomocnienia się rozstrzygnięcia o kosztach procesu do dnia zapłaty.

Uzasadniając swe żądanie powód podał, iż w dniu 19 kwietnia 2021 r. samochód marki K. (...) o nr rej. (...) został uszkodzony na skutek kolizji drogowej. Sprawca kolizji korzystał z ochrony ubezpieczeniowej w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w pozwanym zakładzie ubezpieczeń. Powód E. R. w dniu 23 kwietnia 2021 r. zgłosił szkodę pozwanemu Towarzystwu (...) S.A. z siedzibą w W.. Po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego, pozwany uznał co do zasady odpowiedzialność za zaistniałą szkodę i – tytułem odszkodowania – wypłacił poszkodowanemu kwotę 5.617,27 zł jako szkodę częściową. W związku z zaniżeniem przez poszkodowanego kosztów naprawy pojazdu, a tym samym zaniżeniem wypłaconego powodowi odszkodowania, powód zlecił dokonanie wyceny kosztów naprawy pojazdu rzeczoznawcy B. B.. Koszty naprawy pojazdu powoda, ustalone przez w/w rzeczoznawcę to kwota 11.068,12 zł. Sporządzoną przez w/w rzeczoznawcę kalkulację naprawy pojazdu powód przesłał pozwanemu. Za sporządzenie kalkulacji naprawy pojazdu powód zapłacił w/w rzeczoznawcy wynagrodzenie w kwocie 369,00 zł. Pozwany dokonał korekty sporządzonej na zlecenie powoda kalkulacji naprawy pojazdu, przyznając zasadność tych kosztów do kwoty 8.345,80 zł. Pozwany nie wypłacił powodowi jednak różnicy w tym zakresie, tj. między wypłaconym odszkodowaniem (5.617,27 zł), a uznanymi za zasadne kosztami naprawy (8.345,80 zł), uzależniając wypłatę tej różnicy od przedstawienia przez powoda rachunków/faktur na naprawę pojazdu. Na żadaną kwotę składa się kwota 5.450,85 zł, tj. różnica pomiędzy rzeczywistymi kosztami naprawy pojazdu powoda (11.068,12 zł), a wypłaconym przez pozwanego odszkodowaniem (5.617,27 zł) oraz kwota 369,00 zł tytułem kosztów kalkulacji naprawy pojazdu sporządzonej przez rzeczoznawcę B. B..

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym w dniu 16 lipca 2021 r. w sprawie sygn. akt I Nc 663/21 Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Suwałkach żądanie powoda uwzględnił w całości.

Od powyższego nakazu zapłaty pozwany Towarzystwo (...) S.A. z siedzibą w W. w przepisany termin wniósł sprzeciw, zaskarżając powyższy nakaz w całości i domagał się oddalenia powództwa oraz zasądzenia na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Argumentując swe stanowisko w sprawie pozwany wskazał, iż w dniu 19 kwietnia 2021 r. doszło do zdarzenia drogowego spowodowanego przez psa, w wyniku którego uszkodzeniu uległ należący do E. R. pojazd marki K.. Właściciel domu posiadał w dacie zdarzenia obowiązkowy pakiet ubezpieczeń (...), w skład którego wchodziło ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym. Poszkodowany zgłosił szkodę w (...) S.A. i po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego otrzymał kwotę 5.617,27 zł. Ubezpieczyciel wypłacił odszkodowanie na podstawie § 20 ust 1 OWU, zgodnie z którym Ubezpieczyciel wypłacił odszkodowanie na podstawie § 20 ust 1 OWU, zgodnie z którym W. wypłaca odszkodowania na podstawie uznania, ugody lub prawomocnego orzeczenia sądowego. Ubezpieczyciel ustalił wysokość odszkodowania na kwotę 5.617,27 zł. Poszkodowany kwestionując wysokość odszkodowania przedstawił prywatny kosztorys na kwotę 11.068,12 zł. Ubezpieczyciel zweryfikował ten kosztorys na kwotę 8.345,80 zł, jednakże odmówił wypłaty odszkodowania. Ubezpieczyciel wskazał, iż dopłata odszkodowania nastąpi po przedłożeniu faktury dokumentującej przeprowadzenie naprawy na tą kwotę. Poszkodowany jak dotychczas nie przedłożył faktury, wobec czego ubezpieczyciel nie znajduje podstaw do dopłaty odszkodowania. Zgodnie z postanowieniem § 20 ust 5 OWU W. zastrzega sobie prawo do weryfikacji zasadności zgłoszonych roszczeń, poprzez dokonanie oględzin oraz weryfikację faktur lub rachunków, lub kosztorysów składanych przez poszkodowanego, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania w celu ustalenia okoliczności zdarzenia i wysokości odszkodowania. Zgodnie z tym zapisem ubezpieczyciel ma więc prawo do weryfikowania dokumentacji kosztów

naprawy. Skoro poszkodowany takiej dokumentacji nie przedkłada, to W. nie jest w stanie stwierdzić, że rzeczywisty koszt naprawy przerósł dotychczas wypłaconą kwotę. Zdaniem pozwanego nie ma więc wiarygodnych podstaw do dopłaty odszkodowania.

Powód nie ustosunkował się do treści sprzeciwu złożonego przez pozwanego.

W toku procesu, pismem z dnia 26 listopada 2021 roku (data wpływu do Sądu) powód E. R. cofnął pozew co do kwoty 245,20 zł ze zrzeczeniem się roszczenia, wskazując, iż poprzednia kwota roszczenia 5.819,85 zł stanowiła sumę kwoty 5.450,85 zł (będącej różnicą pomiędzy rzeczywistymi kosztami naprawy pojazdu powoda wyliczonymi przez rzeczoznawcę B. B. (11.068,12 zł), a kwotą odszkodowania wypłaconą przez ubezpieczyciela (5.617,27 zł)) oraz kwoty 369,00 zł stanowiącej koszt prywatnej kalkulacji sporządzonej na zlecenie powoda. Z uwagi na odmienną wysokość kosztów naprawy wyliczoną przez biegłego sądowego, zdaniem powoda zaistniała konieczność modyfikacji powództwa w tym zakresie.

Sąd Rejonowy w Suwałkach wyrokiem z dnia 30 listopada 2021 roku umarzył postępowanie w zakresie kwoty 245,20 zł (pkt I), zasądził od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powoda E. R. kwotę 5.574,65 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwoty 5.205,65 zł od dnia 24 kwietnia 2021r. do dnia zapłaty (pkt II), zasądził od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powoda E. R. kwotę 2.729,28 zł tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty;

W uzasadnieniu orzeczenia sąd wskazał, że niespornym było zdarzenie powodujące odpowiedzialność pozwanego, oraz wypłata przez pozwanego odszkodowania w wysokości 5 617,27 zł. Sąd oparł się na opinii biegłego wskazującej koszt naprawy pojazdu na 10822,92 zł. Jako podstawę rozstrzygnięcia sąd I instancji powołał art. 805§1 kc oraz 431 § 1 kc. Dodatkowo sąd uznał za niedopuszczalne narzucanie poszkodowanemu sposobu i miejsca naprawy pojazdu uszkodzonego, bowiem sprzeczne jest to z art. 361 kc i 363 kc.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany, w części tj. punktu II - co do kwoty 2413,81 zł, i punktu III - w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił :

- Naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy tj..

a) Art. 233§1 kpc i 278 1 kpc — poprzez nieprawidłową interpretację materiału dowodowego i wywnioskowanie, że koszt naprawy pojazdu wynosi 10 822,92 zł, w sytuacji gdy z dokumentów wynika możliwość naprawy pojazdu za kwotę 8409,11 zł.

2. Naruszenie przepisów prawa materialnego:

a) Art. 354 §2 kc — poprzez brak uznania, że współpraca z ubezpieczycielem w zakresie uzyskania części po cenach niższych niż wynikające z systemu eksperckiego typu A., wchodzi w zakres obowiązku poszkodowanego do minimalizacji wysokości szkody.

b) Art. 361 §1 i §2 kc w zw. z art. 824 ¹ §I k.c. — poprzez ustalenie, że rzeczywistym kosztem naprawy jest kwota wskazana w opinii biegłego na 10 822,92 zł, podczas gdy pozwany zapewniał poszkodowanemu możliwość identycznej jakościowo naprawy za kwotę 8409,11 zł..

W konsekwencji pozwany wniósł o zmianę wyroku w pkt II poprzez oddalenie powództwa co do 2413,81 zł i zasądzenia od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu apelacji pozwany powołał orzeczenia sądów powszechnych uznających za dopuszczalną i mieszczącą w granicach zasad odpowiedzialności odszkodowawczej obowiązek poszkodowanego do naprawy pojazdu w miejscu wskazanym przez ubezpieczyciela oraz skorzystanie z części zamiennych u dystrybutorów wskazanych przez

ubezpieczyciela. Końcowo pozwany wskazał, że system taki jak A. określa maksymalną cenę po jakiej dana część sprzedawana jest konsumentom. Nie oznacza to jednak, że warsztaty czy nawet osoby fizyczne płacą cenę podaną w systemie. Zazwyczaj producenci, czy dystrybutorzy części oferują te części w cenach znacznie niższych. Nie ma podstaw do zasądzenia odszkodowania w oparciu o ceny części wyższe niż oferowane przez ubezpieczyciela w sytuacji gdy poszkodowany i powód nie udowodnili, że ponieśli wyższy koszt ich zakupu. Nie zostały przedłożone żadne faktury czy rachunki, z których wynikałoby w jakiej cenie zostały nabyte części wykorzystane do naprawy. W takich okolicznościach przyjęcie maksymalnej ceny występującej na rynku nie jest odpowiednie w świetle tego, że ubezpieczyciel jest zobowiązany do zwrotu ekonomicznie uzasadnionych kosztów naprawy. Jednocześnie podkreślenia wymaga, że skorzystanie przez poszkodowanego z możliwości nabycia tańszych części w żaden sposób nie ogranicza poszkodowanego w wyborze zakładu naprawczego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Sąd Okręgowy nie podziela argumentacji pozwanego w zakresie naruszenia przez sąd rejonowy przepisów prawa materialnego i postępowania.

Podkreślenia wymaga, że przedstawiona przez pozwanego interpretacja nie może być akceptowana co do samego sposobu pojęcia przez pozwanego szkody w majątku poszkodowanego w wyniku wypadku komunikacyjnego. Niezależnie bowiem od tego czy poszkodowany dokonał naprawy samochodu, to sam obowiązek odszkodowawczy ubezpieczyciela pojawia się już z chwilą wyrządzenia poszkodowanemu szkody i nie jest uzależniony od tego czy poszkodowany dokonał naprawy samochodu i czy w ogóle zamierza go naprawić (por uchwała SN z dnia 13 czerwca 2003 roku III CZP 32/03, uchwała SN z 15 listopada 2001 r. III CZP 68/01)- zatem roszczenie odszkodowawcze w ramach ustawowego obowiązku ubezpieczenia komunikacyjnego OC powstaje już z chwilą wyrządzenia szkody , tj właśnie w chwili nastąpienia wypadku komunikacyjnego i pojawienia się dalszych przesłanek odpowiedzialności sprawcy na podstawie art. 436 kc. Należy zatem wyraźnie odróżnić sam moment powstania szkody i roszczenia o jej naprawienie od daty ewentualnego naprawienia pojazdu, bowiem dla powstania odpowiedzialności ubezpieczyciela istotne znaczenie ma sam fakt powstania szkody a nie fakt naprawienia pojazdu; koszty naprawy pojazdu mogą być zatem dochodzone jeszcze przed ich poniesieniem (tak uchwała SN z 24 sierpnia 2017 r. III CZP 20/17, wyrok SN z dnia 8 marca 2018 roku II CNP 32/17).

W związku z powyższym w przypadku podjęcia decyzji o wyborze sposobu naprawienia szkody poprzez wypłatę kwoty odszkodowania na rachunek poszkodowanego, jako miarodajne koszty naprawy pojazdu powinny być brane pod uwagę obiektywne i uśrednione koszty części na rynku, nie zaś koszty proponowane przez podmiot wskazany przez zakład ubezpieczeń. Poszkodowany nie ma bowiem obowiązku dokonywać zakupu części lub przeprowadzać naprawy pojazdu we wskazanym warsztacie naprawczym, a do tego w konsekwencji sprowadza się argumentacja ubezpieczyciela, dowodzącego, że określone części zamienne można zakupić w cenie odpowiednio niższej we wskazanym indywidualnie podmiocie. Poszkodowany ma prawo do tego, aby za ustaloną kwotę odszkodowania móc naprawić pojazd w wybranym warsztacie naprawczym, zaś rabaty nie są elementami powszechnie obowiązujących cen na rynku części zamiennych. Jeżeli w procesie wyceny wysokości szkody przyjmuje się czynniki niewystępujące na rynku lub też występujące sporadycznie, to należy uznać, że nie jest to obiektywna wycena kosztów naprawy pojazdu.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 20 grudnia 2006r., obowiązkiem poszkodowanego jest podejmowanie działań zmierzających do zminimalizowania szkody. Brak z jego strony takiego działania nie może zwiększać obowiązku odszkodowawczego osoby zobowiązanej do naprawienia szkody (IV CSK 299/06.; por. też wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2002, V CKN 745/00). Jednakże obowiązek minimalizacji skutków szkody musi być utrzymany i stosowany w rozsądnych granicach i nie powinien być wykorzystywany do nakłaniania poszkodowanego by zrezygnował z realizacji przysługujących mu praw podmiotowych.

Oceniając jednakże powyższą okoliczność wskazać należy, że tak jak poszkodowany nie ma obowiązku wykazywania się ponadprzeciętną aktywnością w poszukiwaniu najtańszego warsztatu, najtańszej wypożyczalni pojazdów, tak obowiązek minimalizacji szkody nie może być rozumiany jako obowiązek poszukiwania podmiotu, który oferuje

części zamienne i materiał lakierniczy niezbędne do naprawy uszkodzonego pojazdu, jak najtaniej. Sąd miał również na uwadze, że pozwany w żaden sposób nie wykazał, że konieczne do naprawy przedmiotowego pojazdu części i materiał lakierniczy u tych wskazanych podmiotów współpracujących z pozwanym były w ogóle dostępne dla poszkodowanego, co więcej z treści porozumienia (§ 1 pkt 2) wynika, że rabat miałby być naliczany od ceny detalicznej części obowiązującej w danym punkcie sprzedaży – nie jest zatem wiadomym, czy np. cena uwzględniająca rabat nie byłaby wyższa mimo to od cen wskazanych przez biegłego sądowego w kalkulacji. W ocenie Sądu oczywistym jest, że poszkodowany nie ma obowiązku kupowania części w punkcie wskazanym przez ubezpieczyciela – i to nawet, jeśli oferuje on ich sprzedaż wysyłkową, przy czym jak wynikało z przedłożonych porozumień – koszt ewentualnej wysyłki warsztat ustalać miał z klientem, a więc wbrew twierdzeniom pozwanego z postanowienia tego nie wynikało, że klient, w niniejszym przypadku poszkodowany, nie pokrywał kosztów wysyłki ewentualnie zamówionych części zamiennych. Pozwany nie przedłożył żadnych dowodów, z których wynikałoby więc, iż po stronie poszkodowanego, w przypadku skorzystania z zakupu części i materiału lakierniczego za pośrednictwem podmiotów współpracujących z pozwanym, nie powstałyby żadne dodatkowe koszty. Nadto, w ocenie Sądu wymaganie od poszkodowanego, aby samodzielnie dokonywał zakupu części zamiennych i materiału lakierniczego uznać należy za zbyt daleko idące, poszkodowany zleca bowiem naprawę pojazdu w wybranym przez siebie zakładzie naprawczym i co do zasady części niezbędne do jej dokonania są dostarczane przez przyjmującego zlecenie, przy czym taki warsztat nie może zostać obciążony obowiązkiem zakupu części w punkcie wskazanym przez ubezpieczyciela.

Podkreślając raz jeszcze, że poszkodowanemu przysługuje prawo wyboru warsztatu naprawczego, któremu powierzy dokonanie naprawy uszkodzonego pojazdu, na uwadze mieć należy, że w związku z tym, iż każdy zakład naprawczy stosuje stawki ustalone indywidualnie, które wynikają z ponoszonych kosztów i ustalenia cen na takim poziomie, by móc utrzymać firmę, przy czym koszt ten zależy od wielu elementów takich jak np. położenie firmy, podaży usług, dzierżawy pomieszczeń, nie ma żadnych podstaw do tego, by uznawać tzw. stawki przeciętne, czy w jakikolwiek inny sposób uśrednione.

Jednak z treści wskazanego dokumentu wynikało po pierwsze, że poszkodowany winien wpieryw skontaktować się z ubezpieczycielem celem nabycia wyszczególnionych części oryginalnych/materiałów lakierniczych z określonym rabatem. Treść kalkulacji naprawy pozwanego poza odesłaniem do numeru telefonu ubezpieczyciela i adresu mailowego, nie wskazywała poszkodowanemu, ani gdzie ma się udać w celu zamówienia części z rzekomym rabatem, ani jaka będzie procedura ich nabycia. W tych okolicznościach nie sposób było przyjąć, jakoby pozwany złożył poszkodowanemu ofertę naprawy pojazdu za kwotę odpowiadającą wypłaconemu odszkodowaniu, ponieważ wskazane wyżej dokumenty nie spełniały wymogów oferty określonej w art. 66 k.c. Wskazać należy, iż poszkodowany ma prawo nabyć części w miejscu swego zamieszkania i nie ma obowiązku ich nabycia od podmiotu funkcjonującego w innej miejscowości, co każdorazowo wiąże się z kosztami i czasem transportu oraz problemami w razie ewentualnej reklamacji. Ponadto, zgodnie z dominującym orzecznictwem poszkodowany - w zakresie wyboru warsztatu - nie ma obowiązku poszukiwania warsztatu najtańszego, ani nie ma obowiązku poszukiwania najtańszych części zamiennych. Dodatkowo – co pozwany pominął, tylko użycie części zamiennych oryginalnych przywróci pojazd do stanu poprzedniego.

W ocenie Sądu Okręgowego obowiązek współdziałania poszkodowanego nie może oznaczać ograniczenia jego uprawnień - w szczególności prawa wyboru sposobu naprawienia szkody, swobody decyzji co do naprawy oraz wyboru dostawcy części. Narzucanie poszkodowanemu wyboru dostawcy części lub wykonawcy naprawy niweczyłoby prawo poszkodowanego do wyboru sposobu naprawienia szkody. Istotne jest jedynie, że odszkodowanie dla poszkodowanego z tytułu kosztów naprawy nie może przewyższać średnich cen profesjonalnej naprawy danego uszkodzenia.

Powyższe rozważania przemawiają za uznaniem zarzutów apelacyjnych jako niezasadnych, a zatem apelacja podlegała oddaleniu.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono w oparciu o zasadę odpowiedzialności za wynik sprawy (art. 98 § 1 kpc);

Sędzia Agnieszka Kluczyńska